

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-113/12-U

Název právnické osoby vykonávající činnost:	Základní škola a praktická škola Arkadie, o. p. s.
Sídlo:	U Nových lázní 1286/9, 415 01 Teplice
IČ:	25 048 791
Identifikátor:	600 023 737
Právní forma:	obecně prospěšná společnost
Zastoupená:	Mgr. Ivanem Růžičkou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Občanské sdružení Arkadie, U Nových lázní 1286/9, 415 01 Teplice
Místo inspekční činnosti:	U Nových lázní 1286/9, Teplice Purkyňova 10/2004, Teplice
Termín inspekční činnosti:	19. – 21. prosinec 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

- Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79 -01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a střední školy. Disponuje kapacitou 80 míst pro žáky základní školy, z toho 40 míst pro žáky základní školy speciální. Dále 33 míst ve školní družině a 10 míst ve střední škole. V době konání inspekční činnosti se žáci v oboru vzdělávání 79-01-B/01 Základní škola speciální nebo 79-01-B/001 Pomocná škola vzdělávali v osmi třídách společně s žáky s lehkým mentálním postižením. Počty žáků jsou dlouhodobě stabilní. Zřizovatelem školy je Občanské sdružení Arkadie, společnost pro komplexní péči o zdravotně postižené (dále „Arkadie“). Instituce je zřízena prioritně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V současné době celkovou kapacitu naplňují žáci s lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžnými vadami a s poruchami autistického spektra. Vzdělávání žáků probíhá na dvou pracovištích, kdy v ulici Purkyňova jsou žáci 1. stupně a v ulici U Nových lázní jsou čtyři třídy pro žáky 2. stupně.

V letošním školním roce základní škola speciální vyučuje v 1., 2., 7. a 8. ročníku dle Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „ŠVP ZŠS“), který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“), jehož přílohou je Školní vzdělávací program pro školní družinu. V ostatních ročnících je vyučováno podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy. Obsahy ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením, zohledňují práci žáků se souběžnými vadami.

Škola soustavně zlepšuje podmínky vzdělávání žáků. V každém školním roce se podařilo dokupovat didaktické a kompenzační pomůcky, speciální učebnice a výukové programy. Došlo k rozsáhlým úpravám vnitřních i vnějších prostor. U budovy U Nových lázní bylo vybudováno víceúčelové hřiště a amfiteátr. Pro mladší žáky byly instalovány dřevěné prvky k pohybovým aktivitám. Přestavba půdy v ulici Purkyňova umožnila vytvořit nový prostor pro pedagogické pracovníky. Do obou budov byly zakoupeny interaktivní tabule, serverové vybavení a dataprojektory. Úroveň školy je zvyšována za finanční podpory zřizovatele, sponzorů a získáváním prostředků z projektů.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Přijímání žáků probíhá v souladu s platnými právními předpisy. Škola o své vzdělávací nabídce informuje prostřednictvím webových stránek a především osobním jednáním se zákonnými zástupci. Přijímání jsou žáci, kteří již jsou klienty některého poradenského zařízení. Ve spolupráci s dalšími odborníky (lékaři, psychologové a dal.) jim je poskytnuta náležitá podpora a doporučena míra podpůrných opatření ve vzdělávacím procesu. Do školy dojíždějí žáci ze širokého okolí, je jim zajištěn tzv. Svoz. Na jeho organizaci se podílí Arkadie. Při přijímání žáků škola vytváří optimální podmínky pro všechny přijaté žáky, neupřednostňuje typy ani stupně postižení včetně zdravotního znevýhodnění. Se zákonnými zástupci jsou sepsány smlouvy, ve kterých se mimo jiné zavazují k placení školného (600,-- Kč měsíčně).

Ve škole pracuje výchovná poradkyně i metodička prevence. Přesto, že se vyučující nepotýkají s výchovnými problémy, zúčastňují se žáci již od 1. stupně různých programů zaměřených na prevenci rizikového chování. Tematicky jsou zaměřeny především na varování před škodlivými vlivy kouření, alkoholu a drog. Dále jsou žáci informováni o nebezpečí, které je může poškodit při scházení se s nevhodnými přáteli. Stěžejní práce výchovné poradkyně spočívá v jednání s rodiči při dalším uplatnění žáků pro ukončení povinné školní docházky. V této činnosti velmi úzce spolupracuje se sociální pracovnící z Arkadie. Některé žáky se daří umístit do jednoleté nebo dvouleté praktické školy, někteří jsou umístěni v chráněné dílně apod. Cílem školy je dosáhnout u žáků na další vzdělávání, aby nezůstávali v rodinách bez dalšího rozvoje.

ŠVP ZŠS je materiál, se kterým koordinátorka ŠVP stále pracuje ve spolupráci s ostatními pedagogy. Postupně je upravován dle nabytých zkušeností. Během inspekční činnosti byla upravena část, ve které je stanovena péče o žáky se souběžnými vadami. Komparací s RVP ZŠS byla struktura ŠVP ZŠS shledána v souladu. Celý vzdělávací obsah je koncipován tak, aby respektoval sníženou úroveň rozumových schopností a zároveň navazoval na reálné podmínky školy. Žákům je věnována mimořádná pozornost v oblasti individuálního přístupu. Vzhledem k vysoké úrovni kvalifikovanosti pedagogických pracovníků jsou žáci speciálními pedagogickými postupy vedeni k úspěšnosti v rámci vlastních schopností. Během vyučování jsou na žáky kladeny požadavky na úrovni jejich mentálních schopností, učitelky přizpůsobují náročnost podle aktuálních výkonů žáků. Prioritně jsou rozvíjeny komunikační dovednosti, sebeobsluha, samostatnost a orientace. Významnou složkou estetické výchovy je muzikoterapie (hudební soubor, hra na flétnu dle speciální metodiky). Žáci se zabývají dramatizací – divadelní dílna kladně ovlivňuje rozvoj tvůrčí složky osobností žáků. Škola zapojuje žáky do akcí, které cíleně podporují získání dovedností z oblasti sociálního začlenění. Žáci se účastní i mimoškolních aktivit a zaznamenávají úspěchy ve výtvarných a sportovních soutěžích organizovaných v jejich kategorii (letní a zimní olympiáda, abilympiáda). Kromě výuky nabízí škola celodenní péči ve školní družině nebo školním klubu. Pořádá letní rekreačně rehabilitační tábor, v průběhu roku týdenní pobyt se zaměřením na prevenci rizikového chování a environmetální výchovu, cyklovýlety a pobyty v zahraničí. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím třídních schůzek a osobních setkání průběžně během školního roku. Dílčí výsledky z různých akcí pořádaných školou v rámci výchovně-vzdělávacího procesu jsou zveřejňovány na webových stránkách a aktuálně na nástěnkách školy.

Během sledovaných vyučovacích hodin učitelky využívaly dostatečné množství didaktických i kompenzačních pomůcek. K dispozici jich mají dostatek, škola je stále dokupuje vzhledem k aktuálně se vyskytujícím typům postižení. V hodinách byla zřetelná spolupráce s asistenty pedagoga. Vzhledem k náročnosti organizace výuky je tato kooperace na vysoké úrovni. Všichni pedagogičtí pracovníci navozují svou empatií klidné klima. K tomu přispívají i každodenní muzikoterapeutická ranní posezení na 1. stupni, kde se všichni přichozí dostávají do pohody. Žáci jsou neustále motivováni a jejich výkonnost je zvyšována častým kladným hodnocením. Učitelky dosahují dílčích úspěchů svou důsledností a individuálním přístupem. Jsou trpělivé a zároveň náročné k jednotlivcům, znají podrobně jejich možnosti a snaží se u každého dosáhnout jeho maxima. Žáci mají zavedená portfolia, kde je dlouhodobě sledován jejich vývoj. Pokroky v dílčích částech jsou pro učitelky východiskem pro nastavení strategií v dalším vzdělávání, zároveň poskytují objektivní zpětnou vazbu.

Výsledky vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZŠS jsou na standardní úrovni.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Výuka probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty. Třídy jsou složeny žáky s lehkým, středním a těžkým mentálním postižením. V každé třídě (celkem 8) pracuje asistent pedagoga a učitelka. Osm asistentů pedagoga splňuje odbornou kvalifikaci, pouze jedna učitelka kvalifikaci nesplňuje (studuje VŠ). Jedna učitelka zároveň působí jako logopedická asistentka. V období tří let se kvalifikovanost pedagogických pracovníků zvýšila, v současné době pouze 5 % nesplňuje kvalifikační předpoklady. Arkadie zajišťuje škole působnost dalších odborných pracovníků z oborů rehabilitace, hipoterapie, canisterapie a ergoterapie. Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), klade důraz na rozvoj v oblasti speciální pedagogiky a zavádění moderních metod ve výuce. Na DVPP byly využity finanční prostředky z projektu EU peníze školám. V současné době zde nejsou začínající učitelé v období do tří let praxe. Méně zkušení pracovníci nebo nekvalifikovaní mají možnost se účastnit náslechoových hodin a konzultací s kolegy.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Řízení školy ředitel školy realizuje v týmové spolupráci se dvěma zástupkyněmi. Vzdělávání probíhá na dvou pracovištích, která jsou propojena informačním systémem. Na pravidelných provozních poradách jsou zástupkyně informovány o aktuálním dění a ony zároveň informují ředitele školy. Činnost probíhá podle měsíčních plánů, které odrážejí požadavky ŠVP. Vlastní hodnocení školy odráží objektivně současný stav školy a opatření v něm vytyčená jsou průběžně plněna. Škola vykazuje údaje o činnosti, dokumentace je vedena v požadované kvalitě. V zahajovacím výkazu je odlišný údaj v počtu tříd (18 místo 8), tuto odchylku způsobila technická chyba, nesprávný údaj neovlivňuje výši přidělených finančních prostředků, ten závisí na aktuálním počtu žáků. Informace o aktuálním počtu žáků ředitel pravidelně zasílá Krajskému úřadu v Ústí nad Labem.

Kontrolní systém je nastaven vzhledem k celému subjektu, plán kontrolní činnosti je plněn. V oblasti vzdělávání je kontrola zaměřena především na plnění ŠVP a na podporu funkční gramotnosti žáků. Všechna pracoviště ředitel pravidelně navštěvuje, řeší aktuální problémy a předává informace všem zaměstnancům školy.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý, sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech pořádaných školou. Budovy mají bezbariérový přístup a upravené sociální zázemí. Dohled nad žáky je zajištěn nepřetržitě i při přesunech na akce v rámci výuky. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem s variabilní sestavou ergonomických lavic, v době mimo vyučování je využívá školní družina, školní klub nebo cílené terapie (logopedie, ergoterapie, canisterapie). Všechny učebny jsou vybaveny počítači (1 až 3), které jsou připojeny na internet a vnitřní síť. Kromě toho jsou ve třídách využívány dataprojektory nebo interaktivní tabule. Škola má k dispozici dílny na výtvarnou a keramickou činnost, cvičnou kuchyňku, zázemí pro pěstelské práce, zahradu a venkovní učebnu, místnost pro individuální a skupinovou rehabilitaci. Škola nemá vlastní tělocvičnu, využívá pronájem v nedaleké základní škole, má k dispozici vlastní dětské hřiště u budovy 1. stupně a nové víceúčelové sportovní hřiště a posilovnu v budově 2. stupně. Pohybové aktivity jsou dále realizovány v plavecké hale, na hřišti a při hipoterapii. Žáci mají k dispozici lyžařské vybavení, kola, kolečkové brusle, tříkolky a dal. Prostorové a materiální předpoklady školy umožňují realizaci ŠVP.

Ve sledovaných letech 2008 až 2010 byli pro školu zásadním příjmem finanční prostředky, které škola obdržela formou neinvestiční dotace ze státního rozpočtu.

Ze státního rozpočtu škola obdržela také prostředky v rámci rozvojových programů MŠMT. Jednalo se například o dotace na „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání“, „Asistenty pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením“ a jiné. V roce 2010 škola získala účelovou dotaci v rámci „Motivačního programu pro střední školství v Ústeckém kraji“ na dojíždění žáků a také v rámci dotačního programu Magistrátu Teplice „Sport a volný čas 2010“. Dále škola hospodařila s finančními prostředky získanými formou příspěvků od rodičů na školné žáků a se získanými peněžními i nepeněžními dary. Škola se v rámci ESF zapojila do projektu EU peníze školám a v roce 2011 obdržela finanční prostředky a začala tento projekt realizovat. Finanční zdroje a materiální podmínky umožňují realizaci cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech.

Spolupráce se všemi partnery dosahuje nadstandardní úrovně. Výrazně přispívá k rozvoji školy. Škola se účastní aktivit zřizovatele, prostřednictvím tiskového mluvčího zřizovatele se škola propaguje v médiích. Díky 2 mikrobusem zřizovatele a ve spolupráci s občanským sdružením Pohoda je zajištěna pravidelná denní doprava žáků. Úzká je spolupráce s Magistrátem města Teplice v rámci kulturních akcí (Zahájení lázeňské sezony, Květinové Teplice, vánoční trhy atd.). Ředitel úzce spolupracuje se školskou, správní a dozorčí radou. Společně řeší veškeré záležitosti týkající se vzdělávání žáků i rozvoje školy. Školská rada naplňuje povinnosti vycházející ze školského zákona. Prioritou školy je partnerská spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Nejdůležitější formou kontaktu s nimi je osobní konzultace, třídní schůzky v průběhu školního roku, každodenní písemný (tzv. spojovací sešity) nebo osobní kontakt a mailová komunikace dle potřeby. Rodiče jsou zváni na akce zřizovatele. Informace o chodu zařízení získávají z informačních tabulí, žákovských knížek, konzultačních hodin ředitele a na webových stránkách školy. Využívají konzultačních služeb sociální pracovnice (sociální poradenský servis) a pracovní konzultantky (pracovnice podporovaného zaměstnávání) při přechodu žáků do praxe. Velmi úzká spolupráce školy je i s odbornými poradenskými zařízeními (někteří učitelé zde pracují na částečný úvazek). Škola dále spolupracuje se vzdělávacími institucemi v regionu (zdravotnické, pedagogické, sociální), umožňuje jim praxe a exkurze ve škole. Pracovníci školy zde uskutečňují také přednáškovou činnost. Základním školám v regionu nabízí poradenský servis pro integrované žáky a přednáškovou činnost. Škola dlouhodobě spolupracuje s organizací Lebenshilfe v Německu (návštěvy, projekty, stáže, výměna zkušeností). Dlouhodobě spolupracuje s tělovýchovnou jednotou (dále „TJ“) NOLA Teplice a Hnutím speciálních olympiád. Při týdenních pobytech využívají bezbariérové zařízení TJ k výchovně vzdělávací činnosti spojené se sportovním vyžitím. Dále škola spolupracuje s domovem důchodců a dalšími.

Předpoklady školy ke vzdělávání dosahují nadstandardní úrovně.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Výuka probíhá v souladu se ŠVP ZŠS, který splňuje požadavky školského zákona a zásad RVP ZŠS. Důraz je kladen především na individuální přístup k žákům, zohledňování potřeb a schopností jednotlivců. V průběhu vzdělávání se pedagogičtí pracovníci snaží rozvíjet především ty kompetence, které žákům umožní alespoň částečné zařazení do společnosti po ukončení povinné školní docházky.

Při přijímání žáků škola vychází ze skutečnosti, že je zařízením pro vzdělávání žáků s mentálním handicapem a nerozlišuje stupeň a rozsah postižení.

Materiální a finanční zdroje škola využívá na realizaci vzdělávacích programů. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou použity v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Pro učitele jsou vedením školy vytvořeny dobré podmínky pro další vzdělávání, které probíhá v souladu s potřebami školy a zájmy pedagogů. Pro vzdělávání žáků škola vytváří bezpečné prostředí.

Vzdělávací a mimoškolní aktivity školy podporují rozvoj žákovy osobnosti se zřetelem na individuální zvláštnosti.

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školy celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Ústecký inspektorát České školní inspekce, Mgr. Blahoslava Pekařová, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.u@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Ústeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ústí nad Labem 17. 1. 2012

(razítko)

Mgr. Blahoslava Pekařová, školní inspektorka	B. Pekařová v. r.
Mgr. Jaroslava Boudová, školní inspektorka	J. Boudová v. r.
Bc. Romana Adámková, kontrolní pracovnice	Adámková v. r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Teplicích

(razítko)

Mgr. Ivan Růžička, ředitel školy	Ivan Růžička v. r.
----------------------------------	--------------------